

III. RAPOARTE DE MONITORIZARE - INVENTARIEREA MONUMENTELOR ISTORICE

RAPORT BIANUAL DE MONITORIZARE A MĂNĂȘTIRII HUREZI, Obiectiv înscris în Lista Patrimoniului Mondial

RUXANDRA NEMȚEANU

Raportul anual de monitorizare a monumentelor istorice din România, înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, face parte din atribuțiile ce revin Institutului Național al Monumentelor Istorice, prin observatorii desemnați de Ministerul Culturii și Cultelor¹.

Prezentul raport s-a întocmit în concordanță cu legislația specifică de protejare a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și pe baza structurii chestionarului aferent Raportului periodic UNESCO și a Fișei de monitorizare a monumentelor înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial. Conform metodologiei - Graficul de monitorizare al monumentelor - raportul este publicat anual în Buletinul Monumentelor Istorice, editat de INMI - Institutul Național al Monumentelor Istorice, sub egida Ministerului Culturii și Cultelor.

În acest sens, raportorul delegat de Ministerul Culturii și Cultelor, prin Institutul Național al Monumentelor Istorice a efectuat două deplasări la Mănăstirea Hurezi, sat Romanii de Jos, oraș Horezu.

Scopul primei deplasări, din 29-30 martie 2007 a fost, fotografierea și înregistrarea de date noi, pentru întocmirea unui Album care să prezinte monumente istorice din România, înscrise în Lista Patrimoniului Mondial.

În data de 19 iunie 2007 a fost efectuată o a doua deplasare pentru întrunirea membrilor delegați ai comisiei de specialitate, formată din reprezentanți ai diverselor instituții implicate în protejarea și gestionarea Mănăstirii Hurezi, pentru constatarea respectării regimului de monument UNESCO și pentru stabilirea graficului de lucrări de restaurare ce urmează a se desfășura pe anul în curs. Dintre instituțiile care și-au desemnat reprezentanți menționăm: Episcopia Râmnicului, Inspectoratul Județean în Construcții Vâlcea, Ministerul Culturii și Cultelor, prin DMIA - Direcția Monumentelor și Istorice și Arheologie și prin Comisiile sale de specialitate, ONMI - Oficiul Național al Monumentelor Istorice, INMI - Institutul Național al Monumentelor Istorice, reprezentantul firmei de antrepriză, pictorul restaurator, etc.

1. Reactualizarea datelor tehnice

Reactualizarea periodică a fișelor analitice de evidența ale celor patru schituri și a incintei mari din cadrul Mănăstirii Hurezi, toate înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, este dificil de realizat în absența unor piese desenate reactualizate din documentația de proiectare.

În sensul acesta, reprezentanta DCCPCN Vâlcea reclamă lipsa releveelor actualizate atât la incinta mare cât și la schituri, piese absolut necesare pentru întocmirea ANEXEI A și a ANEXEI

¹ Prezentul raport de monitorizare este dat publicității în virtutea HG 493/30 aprilie 2004, anexa B, nr. 13.



Mănăstirea Hurezi - Vedere de ansamblu

B din "Obligația privind folosința monumentului istoric"

Dosarul monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial (LPM) cuprinde, ca primă piesă scrisă, Graficul de monitorizare al monumentelor (cf. Anexelor B și C la HG 493/30 apr. 2004), care un poate fi completat fără a avea la bază alte acte, cum ar fi, de pildă, Fișa de conservare a monumentului istoric. Această piesă componentă a dosarului nu are un formular aprobat și o metodologie de completare a acestuia, așa cum există în cazul Fișei analitice de evidență și al Obligației de folosință.

2. Date privitoare la localizarea monumentelor

În vederea completării Raportului periodic cerut de Comitetul Patrimoniului Mondial este necesară întocmirea de hărți topografice de localizare a monumentelor UNESCO, întocmirea cadastrului monumentului istoric (demararea unui proiect-pilot de localizare prin GPS a acestor monumente istorice).

3. Zonele de protecție

Zonele de protecție ale monumentelor au fost definite în anul 1993, prin studiul "Stabilirea zonelor protejate pentru ansamblurile cu patrimoniul istoric de importanță internațională", comandat de Consiliul Județean Vâlcea și întocmit de către S.C. URBANPROIECT SA BUCUREȘTI. De menționat, că în lipsa unei legislații clare la data respectivă, zonele de protecție și reglementările urbanistice pentru aceste zone, stabilite prin documentația amintită mai sus, au făcut obiectul unei avizări în 1993 de către Ministerul Culturii și Cultelor, prin comisiile de specialitate, dar nu au fost aprobate, în final, de Consiliul Județean. Ele sunt ignorate din 1993!

PUZ - Planul Urbanistic Zonal, cu zona de protecție din jurul Mănăstirii Hurezi, stă la baza întocmirii Planului de gestiune, piesă componentă obligatorie în cadrul Dosarului de monument UNESCO, lipsa lui face imposibilă derulării unui plan de gestiune.

PUG-ul, Planul Urbanistic General al Orașului Horezu, ediția 1997, întocmit de SC PROIECT SA Rm.Vâlcea, a fost aprobat în prin HCL nr. 1/22.01.1998 și HCL 31/31.07.2003 și este în vigoare, dar cuprinde Regulamentul local de urbanism într-o formă simplificată, nesatisfăcătoare la această dată.

Întrucât în acest moment se reactualizează Planul Urbanistic General al Orașului Horezu, împreună cu satul său aparținător Romanii de Jos, este necesar să fie introdusă corect Zona protejată, motiv pentru demararea reactualizării studiilor privind zona de protecție a mănăstirii.

Planul de gestiune pentru aceste monumente ar putea fi echivalat și cu studii de fezabilitate aferente fiecărei părți componente, dar și acestea trebuiesc întocmite.

4. Stadiul documentațiilor de conservare-restaurare

La acest capitol s-au constatat următoarele aspecte:

- inexistența unui plan de măsuri și gestiune al documentațiilor și finanțărilor, prin lipsa Studiilor de Fezabilitate, situație ce duce la sincope în graficul Lucrărilor de execuție;
- autorizația de construcție este depășită.

5. Lucrări de execuție

La acest capitol s-au constatat - citez din adresa - raport al Ministerului Culturii și Cultelor nr. 3586/10.07.2007, emisă cu această ocazie:



Mănăstirea Hurezi - Vedere paraclis



Mănăstirea Hurezi - Turnul clopotniș

- lucrări suplimentare efectuate de pictorul restaurator la extinderea turelor, de calitate, dar în suprafață mult mai mare decât cea prevăzută în contract și avizată inițial, intervenții ce au perturbat și întârziat derularea altor lucrări de restaurare;

- deficiențe ale execuției la nivelul trotuarului, la care s-a fixat termen de remediere;
- lucrări neavizate efectuate de mânăstire: schimbarea lămpărilor la Biserică mare și turle, construcții noi la incinta istorică și la Schitul Sfântul Ștefan;
- lipsa măsurilor de sistare și sancționare, pentru toate tipurile de lucrări neavizate efectuate, din partea Inspectoratului Județean în Construcții Vâlcea, deși Ministerul Culturii și Cultelor a solicitat în repetate rânduri acest lucru.

6. Resurse financiare pentru protejarea, conservarea și punerea în valoare se aloca anual din:

- fonduri ale Ministerului Culturii și Cultelor
- fonduri ale Consiliului Județean (sau derulate prin acesta) pentru drumuri de acces,
- fonduri ale Consiliilor Locale (sau derulate prin acestea).

7. Semnalizarea monumentelor LPM

Monumentul etnic nu a fost semnalizat corespunzător, deși s-au făcut nenumărate demersuri de către INM - Institutul Național al Monumentelor Istorice. S-a avizat amplasamentul și conținutul viitoarelor panouri executate de Asociația Culturală "Goodartofnoor", pentru fiecare obiectiv biserică mare și cele patru schituri și totuși nu s-au montat panourile respective.

8. Vizitatori

În anul 2007 a crescut numărul de grupuri de vizitatori care călătoresc cu microbuzul și a scăzut numărul vizitatorilor care vin cu autocarul. A crescut și numărul vizitatorilor care vin cu mașinile personale. A crescut numărul vizitatorilor străini. Din 2004 mănăstirea are cca 60.000 vizitatori pe an.

În acest sens sunt asigurate parcaje pentru cca. 20 autovehicule, acces rutier facil, asfaltat și reparat anual, grupuri sanitare, unitate cazare 20 paturi, ghid specializat, muzeu, oficiu cu materiale informative, pensiuni agro-turistice în apropiere (în Orașul Horezu), unități sanitare, farmacie la cca 7 km, comunicații, telefonie.

Sunt percepute taxe de vizitare pentru muzeul din incinta mănăstirii. Mănăstirea are editat material publicitar și educațional.

Orașul, mănăstirea și împrejurimile sunt din ce în ce mai vizitate. Există o cursă zilnică, directă București-oraș Horezu.

9. Publicații, studii științifice

În vara lui 2007 a apărut Albumul monumentelor UNESCO din România, editat de Ministerul Culturii și Cultelor prin INMI - Institutul Național al Monumentelor Istorice.

10. Dezbateri, simpozioane

Manifestări culturale la nivel local au loc în permanență.

Se vor organiza în, viitorul imediat, cursuri școlare de prezentare a monumentului istoric aflat pe Lista Patrimoniului Mondial, la Căminul Cultural din orașul Horezu.

11. Dezvoltarea meseriilor tradiționale

S-a mărit numărul de ateliere de olari cu vânzare atât în zona centrală a orașului Horezu cât și în zonele deja consacrate din localitate.

Abstract

The bianual monitoring report of Hurezi Monastery,
objective listed in the World Heritage list.

This report is part of the prerogatives of the National Institute of Historic Monuments, concerning the monitoring of the historic monuments in Romania, monuments included in the World Heritage List, by observers appointed by the Ministry of Culture and Religious Affairs.

The final form of the agenda, as well as preparation of the report were established in conformity with the provisions of the specific legislation on protection of the historic monuments listed with the World Heritage List and according to the questionnaire accompanying the periodic UNESCO Report and the Monitoring sheet for the monuments included in the World Heritage List. In conformity with the methodology, the report has been periodically published in specialty materials issued by the Ministry of Culture and Religious Affairs.